

Verslag CCvD Archeologie

Datum: 21 juni 2023
Tijd: 13.30 – 17.00 uur
Plaats: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort
Versie: Definitief

Aanwezig:

Bjørn Smit (BS)
Dan Vis (DV)
Bart Vermeulen (BV)
Martijn van Gelderen (MvG)
Eli Gehasse (EG)
Kinie Esser (KE)
Pim Alders (PA)
Harry Winteraeken (HW)
Jeroen Flamman (JF)
Hans Koopmanschap (HKms)
Susanne Boogert (SB)
Berta Buurman (BB)
Floris van Oosterhout (FvO)
Henk van der Velde (HvdV)

Patrick van Domburg (PvD)
Esther Wieringa (EW)

Vaste gasten

Henk Koster (HK, SIKB)
Theo van Oeffelt (SIKB, verslag)
Jelle de Boer (SIKB)

Afwezig met bericht

Femke Tomas
Suzanne Wentink
Huib Jan van Oort

Afwezig zonder bericht

Arno Verhoeven
John Jansen

Toelichters/gasten

Berta Buurman (I O&E)

Werkt bij

Rijksdienst Cultureel Erfgoed
NORMEC
Gemeente Deventer
BPD
RWS
ArcheoPlan Eco
SAXION
Waterschap Limburg
Vestigia
Antea Group
Inspectie O&E
Inspectie O&E
Arcadis
ADC Archeoprojecten

SIKB

Afgevaardigd door

RCE/Rijk
CI
CGA
NEPROM
RWS
BAP/SAMPL
SAXION
UvW
VOiA
VOiA
IO&E/Rijk
IO&E/Rijk
NVAO
NVAO

Voorzitter
Secretaris (verslag)

Opening en vaststellen agenda

13.30 uur

- Welkom leden en (eventuele) gasten
- Afscheid Susanne Boogert en Pim

De vz opent de vergadering en noemt afmeldingen van: Suzanne Wentink, Huib Jan van Oort, Femke Tomas (allen met bericht) en Arno Verhoeven (zonder bericht). Henk van der Velde en Dan Vis zijn verlaat.

De vz en secretaris nemen afscheid van Susanne Boogert en Pim Alders. Zij worden bedankt voor hun jarenlange bijdrage en inzet als lid van het CCvD binnen het kwaliteitszorgsysteem.

Kennis van kwaliteit in bodembeheer

Onderwerpen ter besluitvorming/vaststelling m.b.t. BRL SIKB 4000/KNA 13.45

1. Ter besluitvorming: Jaarrapportage certificering 2022

*Bijlage 1.1 Besluitformulier 2022
Bijlage 1.2 Jaarrapportage certificering 2022
Toelichting door: Erik Doekemeijer*

Toelichting: Om inzicht te krijgen in het functioneren van de schema's laat SIKB jaarlijks, voor de sectoren Bodembeheer, Bodembescherming en Archeologie, een rapport opstellen (Kwaliteitsverklaringen met blijvende waarde - Jaarrapportage) dat het functioneren van de onderliggende schema's analyseert.

Het doel van dit rapport is het inzichtelijk maken van het functioneren van het schema BRL SIKB 4000 met een -voor zover mogelijk- plausibele verklaring en het op basis daarvan doen van voorstellen ter verbetering ervan. De rapportage wordt samengesteld op basis van de aangeleverde kwantitatieve gegevens van de certificerende instellingen en verrijkt met een kwalitatieve analyse daarvan door en namens het harmonisatie-overleg van certificerende instellingen.

- *Het CCvD Archeologie wordt gevraagd het rapport vast te stellen en eventuele voorstellen tot verbetering van het schema te doen.*

ED licht de rapportage toe. Deze is er eerder dan voorgaande jaren. Het beeld is redelijk stabiel, wel is er een toename van het aantal kritieke afwijkingen. In sommige gevallen is dat een herhaling van de afwijking. ED geeft aan dat er wat hem betreft geen specifieke onderdelen zijn waar op korte termijn vanuit het CCvD naar gekeken moet worden.

Bespreking CCvD

Inspectie: Zij komen ook met regelmaat in het veld; hun beeld is dat het inderdaad lijkt wat te versloffen. Op navraag van de vz gaat dit vooral om controles en de inzet van actoren. Omdat de inspectie nu onaangekondigd komt zien zij andere dingen.

CGA: De verklaring hiervoor ligt mogelijk bij de werkdruk, verloop van personeel en personeelsschaarste. De VOiA vult aan dat corona ook een rol gespeeld heeft.

NVAO: De afwijkingen gaan m.n. over administratieve zaken.

BAP/SAMPL: Er zijn geen klachten cf de rapportage, maar mogelijk is dat onterecht omdat ingehuurd (m.n. specialisten) niet (durven) te klagen bij hun opdrachtgever. Daarmee worden deze niet zichtbaar, maar zijn ze er wel. De vraag is of het goed zou zijn als er anoniem klachten kunnen worden ingediend. De inspectie herkent dit. Zij verwijzen door naar het bedrijf als een klacht binnenkomt. ED geeft hierop aan dat je aanvullend binnen of buiten de BRL iets in het leven kunnen roepen voor dergelijke kwesties.

NEPROM: Speelt bij het 'versloffen' dat mensen sommige handelingen niet (meer) zinvol vinden? Daar zou je ook naar moeten kijken. En verder het verzoek aan ED om de formulering met verwijzing naar de KNA 5.0 aan te passen.

NVAO: Er is één CI voor protocol 4010 Depotbeheer. ED geeft aan dat minimaal 3 CI's per protocol een minimum zou moeten zijn, maar voor dit protocol ligt dat anders, er is hiervoor ook maar één certificaathouder.

Tijdsbesteding: Het verzoek om het verlengen van de audittijd door de CI's heeft geen draagvlak bij de certificaathouders. ED vult aan dat het vooral gaat om de voorgeschreven audittijd. De NVAO wil liever kijken naar wat je echt moet auditen.

Ter vergadering wordt de suggestie gedaan om de technisch/inhoudelijke experts vertegenwoordigd te laten zijn in de commissies van de KNA 5.0.

VOiA: is er een lijst met laaghangend fruit met kansen voor het terugdringen van de regeldruk als spin off t.b.v. van de Regiegroep KNA 5.0? ED antwoordt dat dat over 2022 niet gaat lukken; het valt bovendien buiten de scope van het rapport.

Actie SIKB: SIKB vraagt de experts uit ten behoeve van de KNA 5.0.

Het CCvD besluit het volgende

Het CCvD stelt het jaarrapport certificering over 2022 met de gemaakte opmerkingen vast.

- Voor 2023 verzoekt het CCvD de rapporteur om meer aandacht te geven aan het in kaart brengen en vermelden van klachten in het de jaarrapportage.
- Daarnaast verzoekt het CCvD om in toekomstige jaarrapportages ook een onderbouwing van de achtergrond en aanleiding van kritieke afwijkingen op te nemen.

2. Ter besluitvorming: Regeling toelating alternatieve Ma-diploma's

Bijlage 2 Notitie met voorstel regeling

Dit voorstel vervangt de oudere 'gelijkstellingsregeling' die niet meer up-to-date was en geen oplossing bood voor het praktijkprobleem van personen met een alternatief Ma-diploma maar met archeologie in het gevolgd curriculum. Deze vervanging vindt plaats op advies van de commissie opleidingen en bijscholing.

Als iemand wil worden toegelaten tot het actorregister Archeologie maar niet beschikt over een Master (verder te noemen Ma) Archeologie zoals vereist cf. de BRL SIKB 4000 kan in een aantal gevallen het curriculum toch voldoende archeologie bevatten om aan de gestelde kenniseis te voldoen. Deze regeling voorziet in de criteria voor toetsing.

- *Het CCvD wordt gevraagd om in te stemmen met deze regeling.*

Bespreking CCvD

VOiA: Het oordeel van de commissie is bindend, zou dit niet langs het CCvD moeten ter besluitvorming? Ook graag in de termijnen de optie van herstelmogelijkheid toevoegen op het dossier. En het verzoek om de eerste zin te verduidelijken.

NEPROM: Verleng de proceduretermijn als om nadere informatie wordt gevraagd door de commissie.

SIKB: Het ligt meer voor de hand dat de commissie een bindend advies geeft aan de betrokken toetsende instelling, die kan daarmee de beoordeling afronden. Daarmee blijft ook de anonimiteit gewaarborgd bij deze vorm van maatwerk.

Actie SIKB: De tekst zal worden nagelopen inclusief de opmerking over de procedure met herstel mogelijkheid en verlengen van de termijn.

Het CCvD besluit het volgende

Het CCvD stemt onder voorbehoud van de gemaakte opmerkingen in met de regeling en stelt deze vast.

3. Ter besluitvorming: Hardheidsclausule (besloten deel vergadering)

4. Ter instemming: Voortgangsrapportage KNA 5.0

Bijlage 4.1 Voortgangsrapportage KNA 5.0

Toelichting door: Bjørn Smit (vz Regiegroep KNA

Bijlage 4.2 Ingekomen mail KNA Gebruikersgroep

Toelichting: In het kader van het project 'herziening KNA 5.0' ontvangt het CCvD de reguliere voortgangsrapportage. Na instemming van het CCvD wordt deze openbaar gemaakt. Tevens ter bespreking de ingekomen brief van de KNA Gebruikersgroep.

- *Het CCvD wordt gevraagd om in te stemmen met publicatie van deze voortgangsrapportage*

BS licht als vz van de Regiegroep KNA kort toe waar we staan in het proces en wat er vandaag op tafel ligt. De input van maart vanuit het CCvD is verwerkt. Verder wordt e.e.a. nu gang gezet via de KNA werkgroepen. BS ziet dit proces met vertrouwen tegemoet.

Bespreking CCvD

VOIA: De term 'opschakelen' in de rapportage graag vervangen door een andere term. Op pag. 4 wordt verwezen naar de voortgang in de Regiegroep, wanneer komt de terugkoppeling daarvan het dan terug in het CCvD?

BS licht toe dat in de Regiegroep o.a. besloten is om de documenten ook te delen met het veld via het KNA 5.0 platform.nl. Ideeën/suggesties zijn daarbij welkom maar wel met concrete voorstellen tot verbetering.

NVAO: Verwijst naar de besluitvorming in de rapportage. Is dat een besluit van het CCvD? Dat klopt, geeft BS aan. De NVAO verzoekt om dat in de tekst te verduidelijken richting de datum van 25 september.

VOiA: Vraagt naar het overleg met de RvA. JdB meldt dat met de RvA overleg is geweest. Zij zijn op afstand betrokken maar kunnen geen adviesrol vervullen tijdens het proces.

NVAO: Vraagt naar het onderwerp audittijd. Wie gaan daarover meepraten? Het is een onderwerp waar partijen tegenover elkaar kunnen komen te staan. JdB licht toe dat alles uiteindelijk via de begeleidingscommissie en de Regiegroep naar het CCvD gaat. Daar zal uiteindelijk de besluitvorming plaatsvinden.

SIKB: Ter toelichting naar aanleiding van de audittijd. We zitten daarmee nu op een minimum van wat vanuit nog geaccrediteerd kan worden cf. de eerdere keuze van het CCvD om voor de meest lichte vorm van certificering te kiezen. JdB licht toe dat het huidige format in de BRL het uitvoeren van nuttige audits in de weg staat binnen de 4 jaar audit-cyclus. De KNA 5.0 is een kans om dit aan te passen.

CGA: In september volgt besluitvorming maar dan zijn niet alle onderwerpen op inhoud klaar. Het gaat dan over wat wel/niet in scope is, en daarna volgt nog uitwerking. JdB beaamt dit; in september gaat het over SCOPE+STRUCTUUR+RICHTING. De uitwerking volgt daarna.

VOIA: Nergens staat wat de herziening KNA 5.0 is voor de buitenwereld. JdB geeft aan dat dit in het projectplan staat. Voor de verduidelijking stelt BS voor om het KNA 5.0 project te vermelden in het stuk.

Gevraagd wordt naar bijlage 3 en het Waterbodemoeverleg. Wie zitten aan tafel? JdB licht toe dat er een eenmalig overleg is geweest waarbij alle betrokken certificaathouders waterbodems uitgenodigd waren, maar niet iedereen nam deel. Het is geen officiële term, dit wordt nader verduidelijkt naar eenmalig in het stuk. JdB ter aanvulling: deelnemers aan dit overleg hebben aangegeven te willen opschalen als er toch issues ontstaan.

De vz maakt hier een bruggetje naar de ingekomen brief van de KNA Gebruikersgroep. M.n. de wens om het KNA 5.0 platform ook die functie te geven wordt besproken. Het CCvD waardeert de transparantie en draagvlak dat daar vanuit gaat. De vz geef aan dat iedereen zo kan meelezen en je er samen wijzer van wordt.

Het tweede deel van de brief gaat over het bestel en wetgeving:

IPO/CGA: Maak de KNA 5.0 niet kleiner, maar ook niet groter, wees daarbij in het proces niet blind voor de ontwikkelingen in het bestel.

VOiA: Het CCvD gaat over de BRL en KNA en SIKB is schemabeheerder. We kunnen niet alles veranderen. Het sluiten van de keten is eerder niet door de wetgever gehonoreerd.

RCE: Ja de BRL/KNA heeft beperkingen waar het gaat om issues op bestelniveau, maar het CCvD is wel een vertegenwoordiger.

Hierop ontstaat een gesprek over de rol en verwachtingen van de KNA Gg en de rol van het CCvD in het bestel. Hierover zijn de meningen verdeeld. De CI's menen dat het CCvD als regievoerder op de norm niet moet nalaten om zaken aan te zwengelen. BAP/SAMPL meent dat over de rol van het CCvD nog veel onduidelijk is. Het zou goed zijn om dat eens op papier te zetten. Ook in relatie tot de KNA 5.0.

RWS: Het blijft belangrijk om onderwerpen te herhalen. Het heeft de voorkeur als de KNA Gg vooral gaat over het gebruik van de KNA. Onderwerpen op het niveau van het bestel zou je moeten kunnen doorverwijzen naar een factsheet o.i.d. Het CGA beaamt dit. Dit zou je praktisch moeten kunnen oplossen.

SIKB vult aan dat er een gesprek met CCvD-leden en de KNA Gg gepland is.

Actie SIKB: De tekst zal naar aanleiding van de gemaakte opmerkingen op diverse punten worden aangepast of aangevuld. De KNA 5.0 website zal worden voorzien van een forum functie.

Het CCvD besluit het volgende

Het CCvD stemt in met de voortgangsrapportage en met de functie van het KNA 5.0 website als platform met forum functie.

5. Ter bespreking: Notitie voortgang KNA Leidraden IVO

Bijlage 5.1 Voortgangsnotitie

Bijlage 5.2 PvA actualiseren/module 0

Toelichting: In navolging van de notitie die werd geschreven ten behoeve van de CCvD-vergadering van 29 maart jongstleden, wordt hierbij een update gegeven van dit project en wordt het CCvD gevraagd om in te stemmen met een tijdelijke gebruikersgroep t.b.v. een pilot en het PvA.

- *Het CCvD wordt gevraagd om in te stemmen met het formeren van een tijdelijke gebruikersgroep met deskundigen (i.p.v. een begeleidingscommissie)*
- *Het CCvD wordt gevraagd om in te stemmen met het PvA voor de actualisatie.*

Bespreking CCvD

RCE: Verzoek om voor het PvA met betrekking tot de steentijd ook buiten de RCE om input te vragen. SIKB licht toe dat daar in het project al rekening mee wordt gehouden.

VOiA: De insteek van een digitaal instrument staat haaks op de KNA 5.0 en het meer vraaggestuurd werken. Nu lijkt het gevaar te ontstaan dat er een standaard en niet onderbouwde methode uitrolt die daarmee ook verkeerd kan worden ingezet. Of e.e.a. hiermee gaat verbeteren is zeer te betwijfelen. De materie is immers complex. Ook wil de VOiA waken voor de druk en (niet betaalde) inzet van mensen.

CGA: Heeft hier een dubbel gevoel bij, want niet iedereen heeft de kennis in huis. Dan zou het juist wel een goede aanvulling kunnen zijn. Graag in het PvA de rol/besluitvorming CCvD toevoegen.

Inspectie: Voor wie maak je dit instrument, dat maakt ook uit voor de inhoud en geboogde gebruik. Dat is een vraag voor de auteurs.

RWS: Zou graag concreter in beeld willen zien hoe dit kan uitwerken.

SAMPL/BAP: Vraagt of het klankbord niet te beperkt qua samenstelling is.

Het CCvD besluit het volgende

Het CCvD stemt in met het PvA voor de inhoudelijke actualisatie van de leidraden. Het gebruikerspanel zal een begeleidingscommissie worden, geen gebruikersgroep. Het is geen belemmering om deskundigen daarbij op persoonlijke titel te vragen om deel te nemen. Het CCvD stemt niet in met het voorstel om een digitale module te ontwikkelen. Om dat beter in beeld te brengen zal in september een presentatie volgen (als de agenda dat toelaat).

6. Ter bespreking: Notitie voortgang KNA Referentiedocumenten/tooling

Bijlage 6.1 Voortgangsnotitie

Bijlage 6.2 PvA Tooling

Toelichting: In navolging van de notitie die werd geschreven ten behoeve van de CCvD-vergadering van 29 maart jongstleden, wordt hierbij een update gegeven van dit project en wordt het CCvD gevraagd om in te stemmen met het PvA voor het ontwikkelen van een tooling voor import op basis van de pakbon. In de vergadering van september zal een presentatie verzorgd worden.

- *Het CCvD wordt gevraagd om in te stemmen met het PvA*

Bespreking CCvD

Inspectie: Het is erg zorgelijk want het ontwikkelen van deze tool betekent dat de Pakbon dus niet (standaard) uitgelezen kan worden. Dit is heel zorgelijk.

VOiA: We hebben kennelijk iets bedacht waardoor het niet functioneert (?). Wat vinden depots hiervan?

Inspectie: Dit ligt met name aan het ontbreken van concordantielijsten in de rapporten. Dit is ook een van de conclusies uit het Oogst van Malta onderzoek.

RCE: Dit is een serieuze constatering.

VOiA: Wil niet instemmen met het voorstel in het PvA omdat het middel niet bij het doel lijkt te passen en mogelijk kan dit ook via Archis geboden worden (dit wordt door andere tegengesproken). Access is geen juiste keuze want dit wordt binnenkort niet meer ondersteund.

NVAO: De Referentiedocumenten worden nu al heel weinig gebruikt. Op basis daarvan zou je er niet aan moeten beginnen. Veelal hebben bedrijven ook hun eigen kengetallen op basis van het (eigen) proefsleuvenonderzoek.

De vz concludeert dat er een pas op de plaats gemaakt moet worden. Er is teveel twijfel of dit op deze wijze meerwaarde gaat hebben. De leden vragen naar het rapport van Archol. SIKB gaat na of deze gedeeld kan worden.

Actie SIKB.

Het CCvD besluit het volgende

Het CCvD stemt niet in met het PvA. Als de agenda het toelaat zullen betrokken specialisten een volgende keer gevraagd worden om een toelichting te geven.

7. Ter vaststelling: Conceptverslag 29 maart j.l.

Bijlage 7 conceptverslag

NVAO: Vraagt naar de versie met track changes. SIKB reageert dat die versie meegestuurd is, maar bij het omzetten naar de pdf zijn ze waarschijnlijk onzichtbaar geworden. Ook was er maar een wijziging vanuit de NVAO, die is conform verwerkt.

VOiA: Er staat dat in juni de reactie op de brief van de Staatssecretaris behandeld zou worden, dat moet gewijzigd worden naar september.

NEPROM: Naar aanleiding van het verslag noemt MvG de dag die de VEO organiseert. Dat kan van belang zijn voor het actualiseren van de Handreiking Samenloop Archeologie en Explosievenopsporing.

Onderwerpen-documenten ter informatie en/of bespreking

16.30

8. Ter kennisname: Update stand van zaken projecten

Toelichting door: Henk Koster (SIKB)

In het Reglement is opgenomen dat het programmabureau in de vergadering voor de zomer een update geeft van de voortgang van de uitvoering van het werkprogramma. Hk licht de voortgang van de projecten aan de leden toe.

Bespreking CCvD

Er zijn geen vragen of opmerkingen. Het stuk wordt nagestuurd aan de leden.

Actie SIKB.

9. Ter kennisname: Artefactentabel en ABR

Bijlage 9.1 Verslag

Bijlage 9.2 Presentatie Verbeteracties ABR-Artefactentabel

Toelichting: Het ABR (Archeologisch Basis Register) ondergaat een verbeterslag. In dat kader wordt gewerkt aan de Artefactenlijst. Oa op het gebied van indelingen (aansluitend op PAN en het Deventersysteem) zijn wijzigingen doorgevoerd waardoor de artefactenlijst beter bruikbaar gaat zijn. Op 7 juni jl. is een raadpleging geweest over deze wijzigingen. Het CCvD ontvangt een korte weergave van deze raadpleging en de presentatie en zal later dit jaar om besluitvorming gevraagd worden.

Bespreking CCvD

Er zijn geen vragen of opmerkingen.

Kennis van kwaliteit in bodembeheer

10. Ter Kennisname: Actualiseren Algemene Standaard Boorbeschrijving (ASB)

Bijlage 10 Standvanzaken

Toelichting: De ASB is een KNA Leidraad voor het gestandaardiseerd beschrijven van booronderzoek. De ASB wordt nu (met enige vertraging) geactualiseerd door TNO tegelijk met de SBB. In bijgevoegde notitie wordt de voortgang weergegeven; er wordt gestart met het samenstellen van een begeleidingscommissie die als klankbord fungeert.

Bespreking CCvD

Vanuit SIKB geeft JdB aan dat de oorsprong van de ASB lag bij de geotechnische norm van TNO. Die aansluiting wordt nu gemist en dat is mogelijk een gemiste kans. Tevens is het aan te bevelen om aan te sluiten bij het fysisch geografisch onderzoek bij waterbodems.

VOiA: Doet de aanbeveling in gesprek te gaan met Terra Index.

11. Ter informatie: Overleg KNA Gebruikersgroep

Bijlage 11 Verslag KNA Gg 0905 2023

Toelichting: Op 9 mei jl. is er een overleg van de KNA Gebruikersgroep geweest. Het CCvD krijgt de verslagen ter kennisname of op verzoek ter bespreking voorgelegd.

12. Ter informatie: Harmonisatie overleg CI/TI verslagen

Bijlage 12.1 Verslag HO – CI 23-05-23

Bijlage 12.2 Verslag HO – TI 23-05-23

Toelichting: Op 23 mei jl. is er een Harmonisatieoverleg met de CI en TI geweest. Het CCvD krijgt de verslagen ter kennisname of indien gewenst ter bespreking.

13. Mededelingen/W.V.T.T.K.

- [Programma SIKB congres 3 oktober 2023 bekend](#)
- Mededeling praktijkvraag wettelijke grondslag KNA-BRL (Henk Koster)

HK licht namens SIKB toe: Er is namens een certificaathouder een vraag gesteld over de legaliteit van de KNA/BRL. Het gaat met name over het deponeren en de Pakbon. Hierover is nog nader overleg nodig met de juristen van de RCE om tot een adequate reactie te komen. Dit komt t.z.t. terug in het CCvD. De inspectie geeft in reactie hierop aan dat zij mogelijk ook een rol kunnen spelen.

De volgende vergaderingen van het CCvD in 2023:

Maandagochtend 25 september 10.00 - 13 uur (Amersfoort, Observant)

Woensdagmiddag 13 december 13.30 - 16.30 (IJsselstein, gemeentehuis - raadzaal)

14. Rondvraag en afsluiting

17.00

De vz sluit hiermee de vergadering en dankt alle aanwezigen voor hun deelname.